

PARAPSYKOLOGI

forskning och nyheter

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, SPF

Nr 62 • Maj 2012

Nazi-ockultism fakta och fiction

Eva Kingsepp,
fil dr i medie- och
kommunikationsvetenskap,
Stockholms Universitet:

Eva Kingsepp är
verksam vid Institutionen
för mediastudier,
Enheten för journalistik,
medier och
kommunikation (JMK),
Stockholms universitet.

Hon doktorerade 2008 inom Medie- och
kommunikationsvetenskap med sin avhandling
"Nazityskland i populärkulturen – Minne Myt
Medier".

Onsdagen den 9 maj 2012

Dag: onsdagen den 9 maj 2012 kl 19.00.

Avgift: 100 kr, 50 för medlemmar.

Lokal: Sal 6, Valhallavägen 148, 1 tr ner
(Östermalms föreningsråd).
Kaffe serveras i en paus.

Utflykt med psi-spåret

Lördagen den 1 september 2012

Anmäl intresse senast 26 augusti
till jate@kth.se, Jens Tellefsen

Avgift: 100 kr, kompendium ingår.

Paneldebatt om "Fysiskt mediumskap"

Preliminärt den **20 september**, med *Camilla
Persson och några ledande parapsykologer*,
om "problem och möjligheter".

Håll utkik på hemsidan om datum ändras.

Lucid dreaming a new approach to telepathy and parapsychology

Robert Waggoner är välkänd dröm-
forskare och författare till *Lucid dreaming*.
Gateway to the Inner Self. Han tror att
dagdrömmar kan vara ett nytt sätt att
studera (dröm-)telepati och parapsykologi.

Måndagen den 14 maj 2012

Dag: måndagen den 14 maj 2012
kl 19.00-21.00

Avgift: 125 kr,75 för medlemmar.

Lokal: Sal 1, Valhallavägen 148, 1 tr upp
(Östermalms föreningsråd).
Kaffe serveras i en paus.

John Björkhems Minnesfond stödjer arrangemanget.

U r i n n e h å l l e t

Motpol till skeptiker har bildats.....	2
Konferenser framöver.....	3
Nya böcker, bl a av Chris Carter och Rupert Sheldrake.....	3
Debatten om Daryl Bems experiment fortsätter 4 "Nära-döden-upplevelser rymmer inget para- normalt" – påståendet möter allt mer kritik.....	4

**ORDFÖRANDE
HAR ORDET**

**Vårens
program
avslutas**

Rapport från årsmötet – höjd avgift

Årsmötet genomfördes planenligt. ansvarsfrihet beviljades, valberedningen föreslog omval på alla, några förändringar för suppleanter, så kassör Carina Landin blev ordinarie liksom förra årets nytillskott Sara Dupplils. Vidare informerades årsmötet om att styrelsen avsåg adjungera några nya intresserade, nämligen Yvonne Marcus Meyer, liksom vår nye filmare Anders Köhler.

Som ny medlemsavgift föreslog styrelsen 275 kr, men ett förslag på årsmötet på 300 kr vann vid omröstning. Medlemsavgiften för studerande och pensionärer är fortfarande 200 kr.

Med tanke på att avgiften är den främsta inkomstkällan för SPF kan det vara värt att påminna och göra tydligt **vad man får för medlemsavgiften**: 1) Nyhetsbrevet, 2) rabatt på föredrag, 3) rabatt på filmer på nätet (våra tidigare föredrag, och observera att det nu kommer fler, med filmkamera inköpt och vår nye filmare Anders) samt 4) är med och stöder verksamheten.

OBS. tänk på att du som betalat in avgiften 250 kr som medlemsavgift efter årsmötet, måste sätta in ytterligare 50 kr, eftersom avgiften på 300 kr gäller efter årsmötet.

Belopp större än årsavgiften är självklart välkomna och uppfattas då som gåvor. Som ni kan se av den ekonomiska berättelsen för 2011 gick vi plus, delvis tack vare flera mindre gåvor.

Ett enkelt sätt att regelbundet stödja oss utöver medlemskap är att ha **stående överföringar** varje månad med en mindre summa. Det märks knappt för er men betyder mycket för SPF.

Vår satsning PSI - 2020

På årsmötet poängterade styrelsen de inslag som påbörjats och fortsätter

och som ingår i **satsningen PSI 2020**, dels de två studiecirklarna/ kurserna i parapsykologi med Folkuniversitetet, dels att filma föredragen och göra dem tillgängliga för medlemmarna via hemsidan. Styrelsen kommer att fortsätta att diskutera nya steg i denna plan på tio års sikt för att få fler medlemmar och nå ut med seriös information om forskningen i parapsykologi.

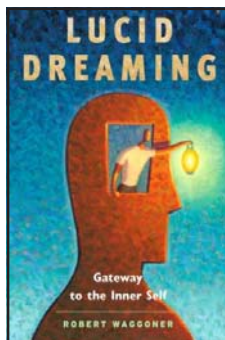
Föredragen under våren

Vår verksamhet för våren avslutas med två föredrag i maj.

Onsdagen den 9 maj kommer ett föredrag med **Eva Kingsepp** från Stockholms Universitet, som ska tala om **Nazi-ockultism – fakta och fiction**. Hon är verksam vid Institutionen för mediastudier, Enheten för journalistik, medier och kommunikation (JMK) och doktorerade 2008 med avhandlingen "Nazityskland i populärkulturen – Minne Myt Medier". Vi kan också nämna den nya bok hon medverkar i, Hirdman (red): "Döden i medierna: våld, tröst, fascination", Stockholm: Carlssons 2012, som kommer ut nu i april, där hon skrivit ett kapitel: "Medier i medier. *Det okända* och döden som ett annat sätt att vara". Mer utförlig info finns här: <http://www.jmk.su.se/forskning/forskare-vid-jmk/kingsepp-eva/>

Måndagen den 14 maj ordnar vi så vårens sista föredrag, med **Robert Waggoner** om **Lucid dreaming – a new approach to telepathy and parapsychology**.

Robert är välkänd drömforskare och författare till *Lucid dreaming. Gateway to the Inner self*,

se www.lucidadvice.com, liksom tidigare ordförande för International Association for the Study of Dreams och har i tio år varit medredaktör för nättidningen *The Lucid Dreams Exchange*.

Preliminära planer för hösten

Slagrouteutflykt planerar vi igen, **prel. lördag 1 september**. Mejla Jens Tellefsen senast den 26 augusti (jate@kth.se) om du är intresserad, så får vi se om det blir tillräckligt många anmälningar.

Hösten börjar vi annars **prel.** den 20 september med en paneldebatt om "Fysiskt mediumskap", fortsättning på det vi hade i januari, med Camilla Persson och några ledande parapsykologer. Där efter satsar vi på i princip var 3:e onsdag.

Utökad service till medlemmar

Sedan förra året skickar vi ut nyhetsbrev per e-post till de som samtyckt till detta. Vi har sedan tidigare också påminnelser inför föredrag till de som anmält intresse för detta. Vi avser nu att öka ut denna medlemservice till att då och då också informera om att nytt spännande material om parapsykologisk forskning finns tillgängligt på hemsidan. Vill du få påminnelser om föredrag samt info då och då om nytt spännande material att läsa på hemsidan så skicka mail till info.parapsykologi@gmail.com. Skriv "**intresse**" på ärenderaden samt ditt **namn** och även **mobilmnr** i själva meddelandet.

Notiser

Förutom den avdelning som Nemo Mörck nu redigerar, vill jag nämna några nyheter.

Motpol till Humanisterna och Vetenskap och Folkbildning har bildats: Humanism och Kunskap.

En debatt på **Brännpunkt i SvD** i slutet av mars om "Humanism – intolerant och aggressiv?" mellan två religionsdebattörer och Christer Sturmark från Humanisterna (Notis 225) ger anledning att nämna att det nu bildats en motpol, **Humanism och Kunskap**, till Humanisterna och Vetenskap och Folkbildning, de som ställt sig skeptiska och avvisande till forskning i parapsykologi. Initiativtagare är **Börje Peratt** och **Torbjörn Sasserzon**. Se deras hemsida www.humanismKunskap.org.

Karin Bojs, vetenskapsredaktör på DN skrev den 1 april lite slarvigt om

forskare om tankeöverföring att de inte ställer upp på att låta andra forskare granska deras data. Efter att ha uppmärksammats av oss på detta onyanserade påstående återkommer hon med "Jag skriver inte att alla forskare inom tankeöverföring är oseriösa, däremot att det förekommer sådana aktörer." Man kan ju undra om hon tänkte på någon särskild forskare som inte vill dela med sig av sina data. Eller om hon bara fabulerade för att det lät bra och skulle passa *Folkvett*.

Ny bok som behandlar mind-body-problemet

gör Andy Clarks *Supersizing the Mind* (och presenteras via recension i *New Scientist* i Notis 230) med rubrik *Where in the world is the mind?* Även Alva Noë med flera har på senare tid i sina böcker belyst att det inte är så självklart att medvetandet är en produkt av hjärnan, vilket neurovetenskapen utgår ifrån.

Terry Evans är ett medium,

verksamt i Sverige sedan många år, för flera känd från *Det Okända* i TV4. Det har på sistone varit en hel del skrivelser, främst kritiska, om honom i olika media, framför allt i Aftonbladet. Han kommer framöver att regelbundet medverka i Aftonbladet Söndag, fr o m 8 april.

Press stopp 1:

I senaste nyhetsbrevet från IONS ingår en artikel av Diane Powell om **Twin Telepathy and the Illusion of separation:** Evidence of remarkable synchronicities and communications between twins continues to confound conventional research into human consciousness. Guy Playfair comments: "It originally appeared in her book "The ESP Enigma" (2009). Much of it was lifted from the first edition of my book. She does deserve credit for being the first as far as I know to mention the possible importance of the timing of division." Se www.tinyurl.com/716t4k3.

Press stopp 2:

Daryl Bem fick den 1 april förnedringspriset Pigasus för den forskning han presenterade i artikeln "Feeling the future".

Konferenser:

Engelska SPR håller sin årliga konferens

7-9 september i Northampton, se: www.spr.ac.uk. De har dessutom en studiedag den 28 april där de sammanför experter från fysik, biologi, psykologi, filosofi och det mystiska för att utröna om de kan hitta en teori för psi som tar hänsyn till alla dessa discipliner, en idé vi hoppas kunna följa upp.

En internationell konferens om **kommunikation efter döden** ordnas den 13-15 april i Phoenix, Arizona, med bl a Larry Dossey och Pim van Lommel. Arrangör är den internationella sammanslutningen för studiet av subtila energier och energimedecin, ISSSEEM, se Notis 235.

Årets PA-konferens äger rum den 9-12 augusti i Durham, North Carolina, se www.parapsych.org.

Konferens **Body & Beyond 3**, den 24-26 augusti i Chesham, England, om Scientific and Spiritual Perspectives on the Subtle Body, info: info@scimednet.org.

Sammanslutningen för **nära-döden-forskning**, IANDS har konferens 31/8 – 2/9 i Phoenix/Scottsdale, AZ. Se www.iands.org.

The World Congress of **Quantum Medicine** 4-7 oktober 2012, i Honolulu, Hawaii, webbsida via iquim.org.

Dags att betala medlemsavgiften för 2012

Årsmötet beslutade att ordinarie medlemsavgift för 2012 blir 300 kr. För er som betalade avgift innan årsmötet innebär detta ingenting, den avgiften gäller. Dock måste ni som har betalt 250 kr och har betalt det efter årsmötet, betala in ytterligare 50 kr för att ni ska vara fullvärdiga medlemmar. Använd bifogade inbetalningskort.

NYA BÖCKER

NEMO C. MÖRCK

I Sverige har tre böcker av intresse nyligen utkommit. Först bland dem är **The Reality of ESP** av fysikern **Russel Targ**, välkänd inom parapsykologi (Notis 215). Targ har varit involverad i parapsykologisk forskning sen 1970-talet och har skrivit flera böcker, men är i Sverige kanske mest känd för att han var medförfattare till *Vidga ditt medvetande* och *Psykets räckvidd*.

Hans senaste bok handlar om fjärrskådning (eng. remote viewing), hur människors tankar kan påverka andras hjärtfrekvens med mera, pre-kognition och även liv efter döden. Mer information om boken är tillgänglig på engelska sällskapets hemsida: <http://www.spr.ac.uk/main/publications>

Efter en lång väntan har också andra utgåvan av **Parapsychology and the Sceptics** av **Chris Carter** utkommit (Notis 216).

Andra utgåvan har fått en ny titel, **Science and Psychic Phenomena**, och berör förutom skeptikerna (lite extra uppmärksamhet ägnas Susan Blackmore, Richard Wiseman och James Randi) också kvantfysiken och de inom de aktuella teoriernas relation till paranormala fenomen.

Andra utgåvan inkluderar en del nytt material, men inget om den kontrovers som Daryl Bems forskning gav upphov till. Mycket av det som tas upp i boken är tyvärr också välbekant, till exempel den tidiga debatten om Ganzfeld-studierna och kontroversen kring rapporten "Enhancing Human Performance" - en sammanfattning av resultaten från mer sentida forskning från 2000-talet ges inte. (En PDF-version av den senare nämnda rapporten, som ådrog sig mycket kritik i slutet av 1980-talet, är numera fritt tillgänglig via National Academic Press: http://www.nap.edu/catalog.php?record_id=1025).

Kvantfysiken har också varit föremål för flera populärvetenskapliga artiklar på senare tid (se Notis 231 och 233).

En tredje ny bok av intresse som precis utkommit är **First Sight. ESP and Parapsychology in Everyday**

Forts nästa sida

Life av **James Carpenter**, en amerikansk parapsykolog. I boken framlägger han sin teori om hur ESP fungerar. Han belyser bland annat forskning vars resultat indikerar att ESP används omedvetet. Carpenter har tidigare under 2000-talet publicerat flera artiklar om denna teori, dessa finns tillgängliga här: <http://www.drjimcarpenter.com/about/publicationslist.html>

I förbigående kan också nämnas att **Rupert Sheldrake** nyligen meddelat att hans senaste bok, *The Science Delusion* (se Notis 202) som utgavs förra året, sålt bra och tredje tryckningen av den är redan på gång (Notis 219). Sheldrake berättar också om den så kallade experimentledareffekten i senaste numret av *Edgescience* (Notis 226).

Vidare har skeptikern **Michael Shermer** för sin bok *The Believing Brain* från 2011 och sina artiklar ådragit sig ganska mycket kritik, från bland annat Pim van Lommel som forskat om nära-döden-upplevelser (se Notis 228).

Resultaten av tre replikationsförsök av Daryl Bems under förra året mycket uppmärksammade experiment offentliggörs

NEMO C. MÖRCK

Sedan Bem publicerade "Feeling the Future" i *Journal of Personality and Social Psychology* förra året har flera replikationsförsök genomförts. Caroline Watt har meddelat att nio replikationsförsök i förväg registrerats och resultaten av dem kommer utvärderas i en kommande meta-analys (Notis 161).

Här i Sverige gjorde **Gergő Hadlaczky**, doktorand vid Stockholms universitet, ett försök ("Precognitive habituation. An attempt to replicate previous results") men erhöll precis som **Eric Robinsson** vid universitetet i Birmingham (Notis 223) inga signifikanta resultat i linje med Bems. Nyligen publicerades också resultaten av skeptikerna **Stuart Ritchie**, **Richard Wiseman** och **Chris Frenchs** replikationsförsök i nättidskriften *PLoS ONE* (Notis 217; se också Notis 227). Deras resultat var inte heller i linje med Bems och massmedia uppmärksammade genast

deras studier, med artiklar med titlar såsom "Controversial study promoting psychic ability debunked." I en kommentar publicerat i PLoS ONE belyser emellertid Bem att han känner till två studier vars resultat var i linje med hans som skeptikerna inte nämnt i sin artikel. Skeptikerna svarar honom och skriver bland annat att de valde att endast referera till redan publicerade studier.

Angående Bems experiment skrev **Thomas Gilovich** (som tidigare i sin bok *How we know what isn't so* uttryckt sig negativt om parapsykologi) i den populära tidningen *Discover*: "These are the best ESP studies I've ever heard of and they make clever use of paradigms used in mainstream psychology" (Notis 222).

Som skeptikerna i sin artikel belyser har Bems experiment emellertid också kritiserats och de sammanfattar kritiken. Bems experiment har också gett upphov till diskussioner om hur resultat bör utvärderas. Några av Bems kritiker föreslog Bayesian statistik som låter forskaren ta hänsyn till hur troligt det ter sig att effekten existerar och hur stor effekten är innan analysen genomförs, något som förstås kan missbrukas.

Statistikern **Jessica Utts** har tidigare på begripligt sätt berättat om Bayesian statistik (se Notis 204). Om denna hade **Jan Dalkvist** några tankar (om objektiv sannolikhet vs. kvantifierad tro), som vi vidarebefordrade till Utts och hennes svar redovisas i Notis 237.

Inget paranormalt med nära-döden-upplevelser?

NEMO C. MÖRCK

Dean Mobbs och **Caroline Watt** publicerade förra året en kort artikel med den provokativa titeln "Det är inget paranormalt med nära-döden upplevelser" (Notis 194 och 218) som gavs mycket okritisk uppmärksamhet av massmedia. Artikelken hade ursprungligen titeln *Kan neurovetenskapen förklara nära-döden upplevelser?* och var tänkt att provocera fram debatt. Något formellt bemötande inkom emellertid inte till tidskriften

trots att själva artikelken från sakkunniga ådrog sig kritiska kommentarer.

Nu har Mobbs och Watts artikel åter uppmärksammats, och **Alex Tsakiris** har intervjuat både **Janice Miner Holden**, medredaktör till *The Handbook of Near-Death Experiences: Thirty Years of Investigation* och Watt själv, som bekant är parapsykolog, verksam i Edinburgh (Notis 218). Varken Mobbs eller Watt hade tidigare publicerat något om nära-döden upplevelser och Holden kritiserar dem bland annat för att de åsyftar gamla studier och teorier, men inte sakkunnigas bemötanden av dem vilket resulterar i att de ger en missvisande bild. Holden nämner också att **Bruce Greyson** med anledning av artikelken utbrast: "om man ignorerar allt paranormalt med nära-döden upplevelser så är det lätt att nå slutsatsen att de inte involverar något paranormalt."

Sakkunnig i Sverige, **Göran Grip** är också kritisk till artikelken: "argumenten är av samma svaga slag som när en försvarsadvokat försöker få en skyldig klient frikänd genom att utnyttja kryphål och krystad argumentering." Watt bekräftar i en uppföljande intervju att artikelken inte var ämnad att inkludera en objektiv sammanfattning, utan avsåg att provocera fram en debatt. Intervjuerna är tillgängliga här:

<http://www.skeptiko.com/>

Avslutningsvis är det värt att nämna att här i Sverige publicerades nyligen en överraskande neutral artikel om nära-döden upplevelser i tidningen *Allt om Vetenskap* (Notis 229).

Hjärtligt tack för gåva!

P-a H-z, Ö-o 300 kr.
Inbetalning av anonym avsändare
3 april: 250 kr. - Vem?

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, SPF

Postgiro:	35 17 57-0
Medlemsavgift:	300,-, för pensionärer och studerande 200,-
Ordförande:	Göran Brusewitz, Diligensväg 98, 13148 Nacka
Tfn hem:	08-466 98 58, Mobil: 0708-10 35 32
e-post:	goran.brusewitz@parapsykologi.se
Vice ordf.:	Jens Tellefsen
Kassör:	Carina Landin
Sekreterare:	Edgar Müller
Redaktör:	Göran Brusewitz
Medredaktör:	Nemo Mörck
Layout:	Merit Müller
Hemsida:	www.parapsykologi.se
Ansv. hemsida:	Jajja Deboussard
Tryckeri:	Åsö Föreningsråds Tryckeri 08 - 644 72 10